

До 60-річчя від дня народження доктора технічних наук професора Валерія Олександровича ПУЛЯЄВА

30 квітня 1952 р. виповнюється шістдесят років **Валерію Олександровичу Пуляєву**, видатному фахівцеві з 30-річним стажем у галузі дистанційного моніторингу навколосемного космічного простору, спеціалісту по радіолокаційним системам радіофізичного призначення, розробнику нових методик одержання іоносферних даних та комп'ютерного аналізу параметрів геокосмосу.

Родився В. О. Пуляєв на Херсонщині. Після закінчення Харківського політехнічного інституту в 1979 р. був направлений в Окреме конструкторське бюро радіофізичних досліджень іоносфери при інституті, де в 1990 р. захистив кандидатську дисертацію, а потім отримав вчене звання старшого наукового співробітника за спеціальністю «Радіотехнічні системи спеціаль-

ного призначення, включаючи техніку НВЧ, та технологія їхнього виробництва».

Валерій Олександрович до 1995 р. займався розробкою спеціалізованих комп'ютерних систем, призначених для використання при радіофізичних дослідженнях іоносфери методом некогерентного розсіяння радіохвиль. Ініціатор впровадження у практику методів цифрової обробки інформації в глобальній системі дистанційного зондування іоносфери. Під його керівництвом подальшого розвитку у методі некогерентного розсіяння набули принципи радіолокаційного зондування з використанням маніпуляції рядом параметрів сигналів та була створена апаратура для їхнього аналізу.

В 2006 р. в Інституті іоносфери, організованому на базі конструкторського бюро, В. О. Пуляєву присуджено науковий ступінь доктора технічних наук за спеціальністю «Дистанційні аерокосмічні дослідження», а через два роки — звання професора. Проводячи модернізацію апаратури, В. О. Пуляєв вперше в Україні зумів одержати параметри іоносфери для висоти 1500 км, максимально досяжної для радіолокаторів некогерентного розсіяння. За результатами модернізації Постановою Кабінету Міністрів радіолокаційним системам Інституту іоносфери надано статус національного надбання України.

Весь час В. О. Пуляєв є керівником ряду державних науково-дослідних робіт, координує спільні дослідження ближнього космічного простору спільно з Обсерваторіями некогерентного розсіяння США та Росії. Неодноразово виступав з доповідями, зокрема перед студентами і

провідними науковцями в обсерваторії Хайстек (Бостон, США), на Національній конференції радіосоюзу в Боулдері (Колорадо) та на координаційних зустрічах спілки європейських радіолокаторів HP EISCAT (Санкт-Петербург, Росія).

В теперішній час наукові інтереси В. О. Пуляєва пов'язані з підвищенням ефективності аналізу та використання іоносферної інформації. Він є ініціатором створення єдиної в Україні бази даних некогерентного розсіяння за результатами спостережень за станом космічної погоди над Європейським регіоном. Автор багатьох фахових праць та методичних посібників з обробки радіофізичних даних. Має біля 150 публікацій, в тому числі дві монографії. Активний винахідник.

В. О. Пуляєв є членом експертної ради Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (секція «Ядерна фізика, радіофізика та астрономія»), членом програмного комітету молодіжної та міжнародної науково-практичної конференцій, відповідальним редактором науково-технічного збірника.

Підготував до захисту кандидата наук, керує роботою аспірантів.

В теперішній час В. О. Пуляєв працює заступником директора Інституту іоносфери по науковій роботі. Як керівник НДР активно працює в рамках Програм фундаментальних досліджень іоносфери з метою розширення Європейської інтеграції України. За багаторічну плідну працю, значний високий внесок у розвиток вітчизняної науки нагороджений Грамотами Президії Національної академії наук та Міністерства освіти і науки України.

В. О. Пуляєв одночасно є професором кафедри радіоелектроніки Національного технічного університету ХПІ, веде активну викладацьку діяльність. За вагомий особистий внесок у розвиток освіти і науки, плідну наукову і педагогічну діяльність, високий професіоналізм у підготовці наукових та студентських кадрів нагороджений грамотою Харківської облдержадміністрації.

І. Ф. ДОМНІН

*директор Інституту іоносфери,
доктор технічних наук, професор*

М. В. ЛЯШЕНКО

*вчений секретар Інституту іоносфери,
кандидат фізико-математичних наук*